

ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง

ผลิตภัณฑ์จากผึ้งให้แตกต่างไปจากเดิม เพื่อประโยชน์ใน
คงสภาพ หรือคุณภาพอยู่ได้นานจำเป็นต้องมีการแปรรูป
การแปรรูปสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

คุณภาพ

กับเวลา กล่าวคือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
การแปรรูปให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม
ได้นานและมีคุณค่ามากขึ้น



การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์

เป็นกรรมวิธีที่ถูกนำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
ให้สูงขึ้น เช่น การแปรรูปน้ำผึ้งเป็นไวน์น้ำผึ้ง
เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของน้ำผึ้งและ
นมผึ้ง (royal jelly) เป็นต้น



ดังนั้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
ได้มีการนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี
ประโยชน์ทางการค้าทั้งในด้านอาหารเสริม
และเครื่องสำอาง ทำให้ผู้บริโภคมีโอกาส
ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ
และมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น



กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง



กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรียบเรียง : นางอัญญา ขำนาญศิริ
นางสาวภัทรมาศ พานพุ่ม
นางสาวรุ่งอรุณ อันสุดใจ
กลุ่มส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจ
สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
จัดทำ : นางอมรทิพย์ ภิรมย์บุรณ
นางอุบลวรรณ อารยพงศ์
นางสาวอ้อไพพงษ์ เกษะเทียน
กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
พิมพ์ครั้งที่ 1 : จำนวน 25,000 ฉบับ เมษายน พ.ศ.2558
จัดพิมพ์ : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พิมพ์ที่ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด



การแปรรูป

การแปรรูป คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของ
ด้านต่าง ๆ เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากผึ้งบางชนิดไม่สามารถ
เพื่อให้เกิดผลดีต่อผลิตภัณฑ์นั้น ๆ วัตถุประสงค์ของ



เพื่อการรักษา

โดยปกติคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากผึ้งจะผกผัน
จะลดลงเรื่อย ๆ เมื่อเวลาเพิ่มขึ้น ดังนั้น
ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นอยู่



เพื่อเปลี่ยนลักษณะของผลิตภัณฑ์จากผึ้ง ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการค้า หรือการนำไปใช้ประโยชน์

เช่น นมผึ้ง (royal jelly) มีรสชาติและกลิ่น
ที่ทำให้รับประทานได้ยาก จำเป็นต้องมีการแปรรูป
ทำให้เป็นผงแห้งใส่ในแคปซูล หรือทำเป็นเม็ด
เพื่อรับประทานได้ง่ายยิ่งขึ้น



ตัวอย่างการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง

สบู่ก้อนน้ำผึ้ง

สรรพคุณ

หัวเชื้อสบู่ (กลีเซอรีน) ช่วยในการขจัดคราบไขมันตามร่างกาย น้ำผึ้ง ช่วยทำให้ผิวพรรณ ชุ่มชื้น เปล่งปลั่ง ลดการเหี่ยวย่นของผิว ขมิ้นชัน ช่วยแก้ผดผื่นคัน ลดจุดต่างด่างบนร่างกาย ช่วยสมานผิว และกระชับรูขุมขน ทำให้ผิวพรรณสดใส และเพิ่มสีส้มของสบู่

ส่วนผสม

- หัวเชื้อสบู่ (กลีเซอรีน) 1,000 กรัม
- น้ำผึ้ง 80 กรัม
- สารสกัดขมิ้นชัน (ตามความชอบ)
- กลิ่นน้ำหอม (ตามความชอบ)

อุปกรณ์

- พิมพ์ทำสบู่
- เต้าไฟฟ้า หรือเตาแก๊ส
- ภาชนะสำหรับตุ้ม เช่น หม้อตุ้มสแตนเลส
- ภาชนะสำหรับใส่ส่วนผสม และทัพพี

วิธีทำ

1. นำหัวเชื้อสบู่ไปตุ้มด้วยไฟอ่อน ๆ จนละลาย (พยายามไม่ให้เกิดฟอง)
2. ใส่สารสกัดขมิ้นชันตามใจชอบ คนให้สารสกัดเข้าเป็นเนื้อเดียวกันแล้วเติมน้ำผึ้งลงไปคนให้เป็นเนื้อเดียวกัน ยกออกจากเตา
3. เติมกลิ่นน้ำหอมตามใจชอบ คนให้ละลายเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน
4. เทใส่พิมพ์ ทิ้งไว้ให้เย็น ประมาณ 3-4 ชั่วโมง แล้วจึงแกะออกจากพิมพ์และหุ้มด้วยพลาสติกห่ออาหาร



สบู่เหลวน้ำผึ้ง

สรรพคุณ

หัวเชื้อสบู่เหลว (AD-25) ช่วยขจัดคราบไขมันตามร่างกาย น้ำผึ้ง ทำให้ผิวพรรณ ชุ่มชื้น เปล่งปลั่ง ลดการเหี่ยวย่นของผิว มะขามเปียก ช่วยลดความหมองคล้ำของผิว ขจัดเซลล์ผิวที่ตายแล้ว ทำให้ผิวพรรณสะอาดสดใส ผงขี้ผึ้ง ช่วยทำให้ของเหลวมีความเหนียวข้น ขมิ้นชัน ช่วยแก้ผดผื่นคัน ลดจุดต่างด่างบนร่างกาย ช่วยสมานผิว และกระชับรูขุมขน ทำให้ผิวพรรณสดใส และเพิ่มสีส้มของสบู่

ส่วนผสม

- หัวเชื้อสบู่เหลว (AD-25) 1,000 กรัม
- น้ำผึ้ง 100 กรัม
- มะขามเปียก 75 กรัม
- ผงขี้ผึ้ง 75 กรัม
- ขมิ้นชันสด 20 กรัม
- น้ำเปล่า 1,500 กรัม

อุปกรณ์

- เต้าไฟฟ้า หรือเตาแก๊ส
- ผ้าขาวบาง
- ภาชนะสำหรับตุ้ม เช่น หม้อสแตนเลส
- ภาชนะสำหรับใส่ส่วนผสม และทัพพี
- ขวดบรรจุ

วิธีทำ

1. ต้มน้ำเปล่า มะขามเปียก ขมิ้นสด รอให้เดือดประมาณ 1 นาที ยกออกจากเตา
2. กรองด้วยผ้าขาวบาง แบ่งน้ำเป็น 2 ส่วน
3. ส่วนที่หนึ่งทิ้งไว้ให้อุ่น ใส่หัวเชื้อสบู่เหลว น้ำผึ้ง คนให้ละลาย พักไว้
4. ส่วนที่ 2 ทิ้งไว้ให้เย็นละลายผงขี้ผึ้งจนหมด (ค่อย ๆ เติม)
5. นำส่วนผสมทั้งสองรวมเข้าด้วยกันคนให้ละลายแล้ววัดความเป็นกรด-ด่าง (pH) ควรอยู่ระหว่าง 5.5-6.0 เท่านั้น
6. บรรจุขวด



ยาหม่องไขผึ้ง

สรรพคุณ

ไขผึ้ง ช่วยในการสมานแผล และทำให้ส่วนผสมต่าง ๆ เกิดการจับตัวเป็นก้อนแข็ง วาสลิน ช่วยรักษาความชุ่มชื้นให้ผิวหนัง และช่วยในการดูดซึมสมุนไพรต่าง ๆ ลงสู่ผิวหนัง เม็นทอล ช่วยแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้เคล็ดขัดยอก บวม แผลง การบูร บรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ช่วยกระตุ้นการหายใจ น้ำมันระกำ ทาถูวนวดให้เกิดความร้อน ช่วยกระตุ้นประสาท น้ำมันยูคาลิปตัส มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ช่วยขับเหงื่อ สูดดมแก้คัดจมูก

ส่วนผสม

- ไขผึ้ง 80 กรัม
- วาสลิน 80 กรัม
- เม็นทอล 10 กรัม
- การบูร 100 กรัม
- น้ำมันระกำ 50 มิลลิลิตร
- น้ำมันยูคาลิปตัส 50 มิลลิลิตร

อุปกรณ์

- เต้าไฟฟ้า หรือเตาแก๊ส
- ภาชนะสำหรับใส่ส่วนผสม
- ขวดบรรจุ
- ภาชนะสำหรับตุ้ม เช่น หม้อหรือกาต้มน้ำสแตนเลส

วิธีทำ

1. นำไขผึ้ง และวาสลิน ละลายด้วยไฟอ่อน ๆ
2. นำส่วนผสมที่เหลือคนให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน
3. นำส่วนผสมทั้งหมดรวมกัน
4. เทใส่ขวดบรรจุ รอให้เย็นก่อนปิดฝา

